

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکتری تخصصی رشته ی اطفال

عنوان:

**بررسی اثر بخشی ویتامین B6 خوراکی بر اختلالات رفتاری ناشی
از مصرف فنوباریتال در کودکان 2 الی 15 سال مبتلا به تشنج**

اساتید راهنما:

دکتر فرزاد احمدآبادی

دکتر افشین فتحی

استاد مشاور:

دکتر سعید صادقیه اهری

نگارش:

دکتر مهناز زارع اکبری

زمستان 1394

شماره پایان نامه: 054

سپاسگزاری

سپاس از استاد ارجمند جناب آقای دکتر فرزاد احمد آبادی

و تمامی اساتید بزرگوار به پاس شکیبایی شان

تقدیم به

پدر و مادر، این دو تکیه گاه بزرگ زندگیم

... تمام داشته هایم،

مدیون دستهای پرتوان پدرم و

نگاه مهربان مادرم

به پاس فداکاریها، مهربانیها و دل نگرانیهایشان

امروز

عزیزترین یادگار چندین سال زندگیم

پیشکش صبوریهایشان

.... بر دستهایشان بوسه می زنم....

تقدیم به

شاه بیت غزل زندگی ام

... همسر مهربانم،

دکتر افشین مشایخی

و تک نعمت بی نظیر حیاتم

دختر نازنین هیلار ...

و تقدیم دو خواهر عزیزم

گیتا و سویتا

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول: مقدمه و بیان مسئله
2	1-1 مقدمه و بیان مسئله.....
4	1-2-تعریف واژه ها.....
5	1-3-اهداف و فرضیات.....
5	1-3-1-هدف کلی.....
5	1-3-2-اهداف اختصاصی.....
6	1-3-3-فرضیات.....
6	1-4-هدف کاربردی.....
	فصل دوم: پیشینه تحقیق
8	1-2-تشنجهای دوران کودکی.....
10	2-2-تشنج ناشی از تب.....
11	2-3-تشنجهای پارشیل و سندرم های صرعی وابسته.....
12	2-4-تشنجات پارشیل ساده.....
12	2-5-تشنجهای پارشیل کمپلکس.....
13	2-6-تشنجات ژنرالیزه ثانویه.....
14	2-7-سندرمهای صرعی خوشخیم باتشنجات پارشیل.....
16	2-8-سندرومهای صرع یشدید باتشنجهای پارشیل.....
18	2-9-تشنجهای اِسانس.....
19	2-10-تشنجهای حرکتی ژنرالیزه.....
20	2-11-صرعهای ژنرالیزه خوشخیم.....

- 21-12-2 صرع ژنرالیزه شدید.....
- 24-13-2 مکانیسم تشنجهها.....
- 27-14-2 داروهای مورد استفاده در بیماری صرع.....
- 27-15-2 تداخل داروهای ضد صرع و مواد مغذی.....
- 28-16-2 درمان غیر دارویی بیماری صرع.....
- 28-17-2 فنوباریتال.....
- 30-17-2-3 تداخل دارویی.....
- 32-17-2-6 موارد منع مصرف.....
- 32-17-2-7 اشکال دارویی:.....
- 33-18-2 ویتامین B6.....
- 33-18-2-1 خواص فیزیولوژیک.....
- 34-18-2-2 فعالیت کوآنزیمی.....
- 34-18-2-3 نیاز و منابع.....
- 36-19-2 مطالعات انجام شده در ایران و جهان.....
- فصل سوم: مواد و روشها**
- 43-3-1 نوع مطالعه.....
- 43-3-2 محیط پژوهش.....
- 43-3-3 جامعه آماری و حجم نمونه.....
- 44-3-4 روش گردآوری اطلاعات.....
- 45-3-5 روش تجزیه و تحلیل دادهها و بررسی آماری.....
- 45-3-6 ملاحظات اخلاقی.....
- 46-3-7 محدودیت مطالعه.....

46 8-3- معیارهای ورود

46 9-3- معیارهای خروج

47 10-3- متغیرهای مطالعه

فصل چهارم: نتایج

49 1-4- اطلاعات دموگرافیک افراد

51 2-4- آنالیز داده‌های آماری

53 3-4- تحلیل داده های آماری

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

62 1-5- بحث :

67 2-5- نتیجه گیری

68 3-5- پیشنهادات

69 فهرست منابع:

74 پیوست ها

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول 4-1: میانگین سنی کودکان مورد مطالعه.....	49
جدول 4-1: میانگین سنی کودکان مورد مطالعه به تفکیک سن.....	50
جدول 4-3: فراوانی سن و جنس بیماران به تفکیک.....	50
جدول 4-4: میانگین متغیر هادرسه ماهه ی اول و دوم گروه مداخله با دارو و دارونما.....	52
جدول 4-5: بررسی متغیر هادرنتهای سه ماهه ی دوم.....	54
جدول 4-6: بررسی متغیر هادرنتهای سه ماهه ی دوم.....	56
جدول 4-7: مقایسه ی داده هادرسه ماهه ی اول در گروه مداخله با دارو و دارونما.....	57
جدول 4-8: مقایسه ی داده هادرداخل سه ماهه ی دوم در بین گروه مداخله با دارو و دارونما.....	58
جدول 4-9: مقایسه ی گروه های مداخله با دارو و نمدارسه ماهه ی اول و مداخله ی با دارو و درسه ماهه ی دوم.....	59
جدول 4-10: مقایسه ی گروههای مداخله با دارو و درسه ماهه ی اول و مداخله ی با دارو و نمدارسه ماهه ی دوم.....	60

چکیده

عنوان: اثربخشی ویتامین B6 خوراکی بر اختلالات رفتاری ناشی از مصرف فنوباریتال در کودکان 2 الی 15 سال مبتلا به تشنج

مقدمه و هدف: پنج میلیون نفر در جهان مبتلا به صرع می‌باشند که 3 میلیون نفر آنها را کودکان تشکیل می‌دهند. فنوباریتال یکی از قدیمی‌ترین، کم عارضه‌ترین و ارزانترین داروهای مورد استفاده در درمان اختلالات تشنجی می‌باشد. این دارو توسط WHO به عنوان خط اول درمان برای تشنجهای تونیک کلونیک ژنرال و پارشیل معرفی می‌شود. مشکلات رفتاری که به عنوان عارضه جانبی فنوباریتال مطرح می‌شود شامل بیش حرکتی، رفتار تهاجمی، عدم توجه و بیقراری است که مصرف این دارو با وجود این عوارض رو به کاهش می‌باشد. لذا در این مطالعه تاثیر ویتامین B6 بر روی اختلالات رفتاری ناشی از مصرف فنوباریتال در بیماران تشنجی تحت درمان با این دارو بررسی شد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه تعداد 77 نفر از بیماران تشنجی بین 2 تا 15 سال مصرف کننده فنوباریتال در دو گروه وارد مطالعه شدند. 3 ماه به یک گروه فنوباریتال به همراه ویتامین B6 و به گروه دیگر فنوباریتال به همراه دارونما تجویز و تغییرات رفتاری با استفاده از پرسش نامه ی " کانرز " جمع آوری شد در 3 ماه دوم پس از 10 روز قطع ویتامین B6 گروه مداخله با دارو و دارونما جابجا شدند مجددا تغییرات رفتاری بیماران ارزیابی شد و در نهایت داده ها جمع آوری و وارد برنامه آماری شدند.

یافته ها: یافته های مطالعه در سه ماهه ی اول بین گروههای مداخله با دارو و دارونما در رفتارهای بیش حرکتی، عدم تمرکز و پرخاشگری اختلاف معنی داری مشاهده نشد و در بین این در گروه در سه ماهه ی دوم میانگین رفتار بیش حرکتی به طور معنی داری کاهش یافت ولی در زمینه ی رفتارهای پرخاشگری و عدم تمرکز تفاوت معنی داری مشاهده نشد. در بررسی آماری گروه مداخله با دارو در سه ماهه ی اول و دارونما در سه ماهه ی دوم رفتار بیش حرکتی و پرخاشگری به طور معنی داری کمتر بود ولی در زمینه ی رفتار عدم تمرکز اختلاف معنی دار نبود. در بررسی آماری گروههای مداخله با دارونما در سه ماهه ی اول و گروه مداخله با دارو در سه ماهه ی دوم علی رغم کمتر بودن میانگین در زمینه ی هر سه رفتار تفاوت معنی دار نبود.

نتیجه گیری: ویتامین B6 می تواند در کاهش بیش حرکتی کودکان به عنوان عارضه جانبی مصرف فنوباریتال موثر باشد. یافته های این مطالعه نشان داد قطع کامل ویتامین B6 بعد از دوره ی درمانی می تواند باعث ظهور علائم شدید تر در زمینه ی رفتارهای بیش حرکتی و پرخاشگری شود.

واژه های کلیدی: ویتامین B6، فنوباریتال، اختلالات رفتاری، تشنج